

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060210

DOM
2014-04-08
Stockholm

Mål nr
P 4888-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-04-26 i mål nr P 3558-12, se bilaga

KLAGANDE

S T

Ombud: Adv P C

MOTPART

Miljö- och byggnadsnämnden i Hammarö kommun
Box 26
663 21 Skoghall

SAKEN

Byggsanktionsavgift

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen byggsanktionsavgiften till 10 700 kr.

Dok.Id 1120987

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S T har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska upphäva miljö- och byggnadsnämndens i Hammarö kommun (nämnden) beslut om att påföra honom byggsanktionsavgift.

Nämnden har förordat att en ny beräkning av byggsanktionsavgiften ska göras med stöd av 9 kap. 7 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, i dess nu gällande lydelse. Nämnden har i övrigt vidhållit sin tidigare inställning.

UTVECKLING AV TALAN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S T har vidhållit vad som anförts i underinstanserna med i huvudsak följande tillägg. Nämnden har i beslut den 13 september 2011 lämnat startbesked. Påståendet att startbeskedet har ett felaktigt datum har gjorts först efter det att han överklagade beslutet om byggsanktionsavgift. Det föreligger ingen skriftlig dokumentation som visar att beslutet är rättat och när det skulle ha skett. Mot bakgrund av detta kan Mark- och miljööverdomstolen inte med säkerhet uttala sig om att beslutet om startbesked är fattat först samma dag som det skickats i mail till honom. I vart fall bör han inte lastas för att han fått uppfattningen att startbesked beviljats den 13 september 2011. Det beviljade bygglovet avser reovering av befintlig byggnad samt tillbyggnad på 20 kvm. Med hänvisning till den äldre plan- och byggförordningen (1987:383), ÄPBF, övergångsbestämmelserna i PBF och vid en tillämpning av 9 kap. 7 § PBF saknas förutsättningar att påföra honom byggsanktionsavgift eftersom han sökt och erhållit bygglov innan den aktuella åtgärden påbörjades.

Nämnden har kommit in med underlag för beräkning av sanktionsarean och har anförts i huvudsak följande. Tillbyggnaden av bostadsutrymme är 20 kvm men taket på hela huvudbyggnaden byggdes till och har en area på 216 kvm vilket utgör sanktionsarean. Bygglovsritningar inkom den 8 juni 2011 och 15 augusti 2011. Bygglovet beviljades den 24 augusti 2011 varför ÄPBF inte är tillämpbar i detta ärende.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Då ärendet har inletts efter den 2 maj 2011 ska målet prövas enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen (2010:900), PBL, och plan- och byggförordningen (2011:338), PBF.

I beslutet om startbesked anges att som beslutsunderlag finns bl. a. ett tekniskt samrådsprotokoll från den 30 september 2011 och att den kontrollplan som registrerats den 25 november 2011 ska gälla för åtgärden. Mark- och miljööverdomstolen finner därmed inte anledning att ifrågasätta att beslutet om startbesked fattades tidigast den 25 november 2011. Mark- och miljööverdomstolen instämmer också i mark- och miljödomstolens bedömning att S T inte haft fog att uppfatta saken så att startbesked hade lämnats när han påbörjade byggnadsarbetet.

Sedan den 1 juli 2013 gäller delvis ändrade regler för byggsanktionsavgifter i 9 kap. PBF (SFS 2013:308). Bestämmelser om byggsanktionsavgift för att ha påbörjat en åtgärd som kräver lov m.m. innan byggnadsnämnden har gett startbesked finns nu i 9 kap. 6-17 §§ PBF. Av övergångsbestämmelserna till de ändringarna framgår att äldre föreskrifter ska tillämpas på överträdelser som ägt rum före den 1 juli 2013. Övergångsbestämmelserna anger dock att de nya föreskrifterna ska tillämpas om de leder till lindrigare påföljd.

Nämnden har anfört att en beräkning av byggsanktionsavgiften ska göras enligt 9 kap. 7 § PBF i nu gällande lydelse. Av 9 kap. 7 § första punkten PBF framgår att byggsanktionsavgiften för att påbörja en lovpliktig tillbyggnad utan startbesked är 0,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,005 prisbasbelopp per kvadratmeter av tillbyggnadens sanktionsarea.

Enligt 1 kap. 7 § PBF avses med sanktionsarea den area som motsvarar brutto- eller öppenarean eller en kombination av dessa minskad med 15 kvadratmeter. Någon öppenarea är inte aktuell i ärendet. Vid beräkning av bruttoarea inräknas enligt Svensk standard (SS 21054:2009) utrymmen som är mätvärda. Ett utrymme ska betraktas som mätvärt om det är tillgängligt, har ett beträdbart golv och tillräcklig rumshöjd.

Av det underlag, ritningar m.m., som nämnden har gett in till Mark- och miljööverdomstolen framgår inte att det utrymme som tillskapats genom den aktuella tillbyggnaden uppfyller de angivna kraven på måtvärdhet. Det saknas därmed förutsättningar att ta ut något tillägg till det fasta beloppet om 0,5 prisbasbelopp som följer av 9 kap. 7 § PBF. Beräknat på det prisbasbelopp som gällde för det år då nämnden fattade beslut om byggsanktionsavgiften blir avgiften 21 400 kr. Eftersom S T hade fått bygglov när åtgärden påbörjades ska i enlighet med 9 kap. 3 a § PBF detta belopp bestämmas till hälften. En tillämpning av PBF i dess lydelse efter den 1 juli 2013 leder därmed till en lindrigare påföljd jämfört med tidigare föreskrifter.

Sedan den 1 juli 2013 gäller också 11 kap. 53 a § PBL som enligt ändringsförfattningens övergångsbestämmelser ska tillämpas för tid från den 2 maj 2011. Mark- och miljööverdomstolen finner inte att det i målet föreligger sådana omständigheter som utgör skäl att sätta ned byggsanktionsavgiften på grund av att den inte står i rimlig proportion till överträdelsen.

Byggsanktionsavgiften ska därmed fastställas till 10 700 kr.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg, Henrik Runeson och Peder Munck, referent, samt tekniska rådet Maria Lotz.

Föredragande har varit Lisa Forsberg.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-04-26
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr P 3558-12

KLAGANDE

1. S T

2. U T

Ombud för 1 och 2:
Advokat P C

MOTPART

Miljö- och byggnadsnämnden i Hammarö kommun
Box 26
663 21 Skoghall

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Värmlands län beslut den 10 augusti 2012 i ärende nr 403-555-12,
se bilaga 1

SAKEN

Byggsanktionsavgift avseende ändrad takutformning på enbostadshus på
fastigheten X, Hammarö kommun

DOMSLUT

Med ändring av länsstyrelsens beslut upphäver mark- och miljödomstolen miljö-
och byggnadsnämndens beslut, Mbn § 136, i den del där U T har påförts
byggsanktionsavgift.

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet i övrigt.

Dok.Id 229353

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 09:00-16:00

BAKGRUND

Miljö- och byggnadsnämnden i Hammarö kommun beslutade den 16 december 2011, Mbn § 136, att påföra U T och S T en byggsanktionsavgift om 42 800 kr med hänvisning till att de påbörjat lovgiven byggnadsåtgärd innan startbesked lämnats.

U T och S T överklagade nämndens beslut, men Länsstyrelsen i Värmlands län beslutade den 10 augusti 2012 att avslå överklagandet.

YRKANDEN M.M.

U T och S T har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att beslutet om byggsanktionsavgift ska undanröjas. De har som grund för sitt yrkande anfört i huvudsak samma omständigheter som inför länsstyrelsens prövning och då särskilt framhållit att startbeskedet är daterat den 13 september 2011, varför de genom beslutet fått uppfattningen att de kunde påbörja byggnationen.

Miljö- och byggnadsnämnden i Hammarö kommun har bestritt bifall till yrkandet och därvid anfört bland annat följande: Beslutet om startbesked är feldaterat på grund av att ett annat, äldre beslut använts som mall. Det visas i mail (6/10 -11) och i samrådsprotokoll (30/9 -11) att makarna T måste komplettera med en ny kontrollplan före byggstart.

DOMSKÄL

Vi har gått igenom utredningen i nämndens och länsstyrelsens akter samt övervägt vad U T och S T anfört i mark- och miljödomstolen. Härutöver är från nämndens sida upplyst att endast S T beretts tillfälle att yttra sig, enligt 11 kap. 58 § plan- och bygglagen (2010:900), innan nämnden beslutade att ta ut byggsanktionsavgift. U T förde inte heller talan i ärendet hos nämnden. Med anledning av detta ska nämndens beslut i den del som avser solidariskt ansvar för U T att utge byggsanktionsavgift upphävas.

Av utredningen i målet framgår att startbeskedet mailades till S T först den 25 november 2011 efter att ha beslutats samma dag. Utredningen visar också att S T och nämnden dessförinnan, men efter bygglovsbeslutet, hade upprepade kontakter i ärendet, främst angående komplettering av kontrollplanen. Vi kan därför inte se att S T hade något fog för att uppfatta saken så att startbesked hade lämnats före den 25 november. Överklagandet ska således avslås i denna del.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 17 maj 2013.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Stefan Nilsson

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Stefan Nilsson och tekniska rådet Rolf Dalbert. Föredragande har varit beredningsjuristen Charlotte Stenberg-Magnusson.